

27.19x34.88	1/6	1	עמוד	7 ימים	02/2016	51928146-6
חברת תיירותרונית הרשקוביץ - מנכ"לית ספארי קומפני - 49590 -						

46 חדק חברתי

מיקי חיימוביץ' יצאה למסע באפריקה, בעקבות החיות - וחיות האדם שצדים אותן / מיקי חיימוביץ', אפריקה

בשער: מיקי חיימוביץ', עם אנשי המשמר המגינים על הקרנפים מציד לא חוקי בשמורת מוסי אואה טוניה צילום: רונית הרשקוביץ

גיליון 2717 | י' באדר א' תשע"ו | 19.2.2016

ימים

עלילות מיקי בארץ האריות הלבנים

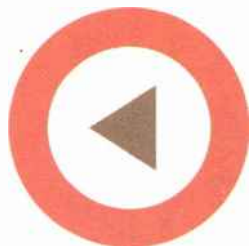
מיקי חיימוביץ' יצאה למסע פראי ברחבי אפריקה, עם האנשים שנלחמים בצייד החיות הנכחדות - וחזרה עם מסקנות גם על ישראל של 2016 < 46

24.39x27.97	2/6	עמוד 46	7 ימים	ידיעות אחרונות - 02/2016	51928200-7
חברת תיירותרונית הרשקוביץ - מנכ"לית ספארי קומפני - 49590					

מיקי חיימוביץ, אפריקה

החודש האפריקאי שלי

המשמר שנלחם
בציידים הבלתי חוקיים,
האישה שמדברת עם
האריות הלבנים, והקוסם
שמתחקה אחרי עקבות
הנמרים. מיקי חיימוביץ'
יצאה למסע מרתק באפריקה
של בעלי החיים, וחזרה
עם ההבנה שהפתרון בידיים
שלנו, בני האדם

25.89x31.34	3/6	עמוד 47	7 ימים	02/2016	51928211-9
חברת תיירותרונית הרשקוביץ - מנכ"לית ספארי קומפני - 49590					

צילום: רון דבני

אפריקה המוארת

בספארי סירות על נהר הצ'ובה בבוטסואנה, מול עדר פילים על הגדה.
מימין: אריות לבנים בשמורה בטימבוואטי

27.44x34.55	4/6	48	עמוד	7 ימים	02/2016	51928227-6
חברת תירותרונת הרשקוביץ - מנכ"לית ספארי קומפונ - 49590						

שקיעה בדלתת האוקוונגו

שום דבר מאופק עד אופק חוץ משמיים עצומים שמאדימים ומסגילים, ומתחתם עדרי גנו, משפחות של בבוים והמוני זברות

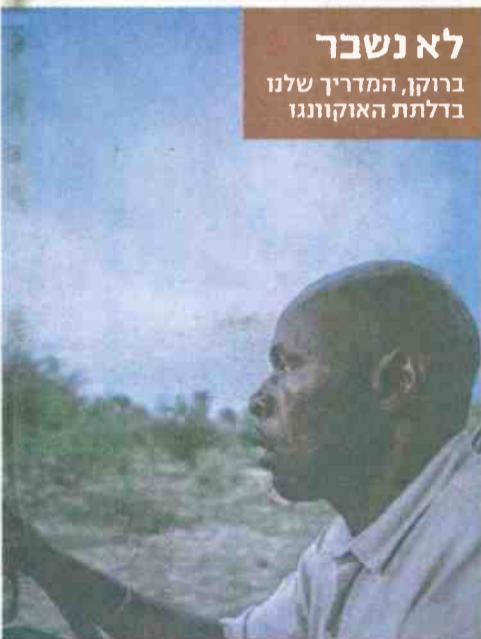
האמא של האריות הלבנים

עם לינדה טאקר, מנהלת השמורה בטימבוואטי. כשאדם אוהב את הטבע ומכבד אותו, גם ממלך החיות לא נשקפת סכנה

לא נשבר

ברוקן, המדריך שלנו בדלתת האוקוונגו

השהייה בנוכחות האריות הלבנים פתחה בי משהו נפשי עמוק. תחושה פנימית וחסרת הסבר רציונלי, מלווה בייסורי פרידה. הדבר היחיד שהקל את הפרידה היה ההרגשה שמהו מהחיות העצומות והנפלאות האלה מלווה אותי הלאה

בספארי בדלתת האוקוונגו הבחנו בחט שנהב על הקרקע. בעוד שבמקומות אחרים צדים פילים באלפיהם בעבור השנהב הזה, כאן, במקום הנפלא הזה שמקדש את החיות, הוא מונח שנים ואיש לא חושב להזיז אותו

והתפכחות. בעבר ילדיי אכלו נקניקיות והסי פארי ברמת-גן היה הבילוי האהוב עלינו. רק אחרי הנסיעה הראשונה שלנו לאפריקה הב- נתי את העיוות שבהחזקת החיות האלה בשבי. אחרי נסיעה אחת בשטחים שבהם החיות נעות בחופשיות, ברור לחלוטין שכך נכון לראות אותן, כאורחים בשטחן, ואת זה אפשר לעשות רק באפריקה. חורשים ספורים לפני ביקורי שם העולם סער מהציר של ססיל, האריה האיקוני של זימבבואה. רק אז, לראשונה, הגיעו הסי פורים המזויעים על תעשיית הציד לכותרות הראשיות בעולם. סיפורים על האנשים שב- עיניהם להגיע לאפריקה ולשלם עשרות אלפי דולרים תמורת הכבוד הבזוי להרוג חיה תמי- מה ולהצטלם בגאווה ליד הגווייה – זה תחביב לגיטימי. לרגע חששתי שאולי גם מאחורי שמורת האריות הלבנים מסתתר מיום מפוקפק, אבל הטפסים שנשלחו אליי לקראת הביקור, כולל התחייבות שלא לצלם, הבהירו שכאן חו- שבים קודם כל על החיות.

לגורל יש את הדרכים שלו להפיע. בער- די מתכוננת לנסיעה, התקשרה פתאום רונית הרשקוביץ, קונסולית כבוד של זמביה בישראל ומנכ"לית "ספארי קומפני" המתמחה במסעות אינטימיים וייחודיים לאפריקה, והציעה לי להתלוות לספארי תפור לפי מידה בכוטסואנה, כולל שית אורז נהר הצ'ובה. אחרי הצצה בתוכנית המ- סקרנת, הבנתי שאין סיכוי שאסרב, וכך התחיל מה שהיום אני מכנה "החודש האפריקאי שלי".

בת הכוננים

לשמורת האריות הלבנים יוצאים מהודספרייט, עיירה קטנה במרחק שעה ורבע טיסה מיוהנסבורג. בנמל התעופה הקטן של הודספרייט חי- כתה לנו ליסה, ואחרי כחצי שעת נסיעה הגענו לשערי השמורה. ליסה הוציאה דרך חלון הג'יפ מעין אנ- טנה שמארת את מקום האריות, שלכל אחד מהם מוצמד משרד קטן שפולט אותות, כדי לוודא שהשטח פנוי ואפשר לרדת מהג'יפ ולפתח את השער.

55 אלף דונם הצליחה לינדה טאקר לרכוש לטובת הקרן לשימור

קרוב האנשים שמכירים אותי, אני נחשבת אדם מאוד פרקטי. אחת כזו עם רגליים על הקרקע, לא בדיוק הטיפוס הרוחני. אבל החודש האחרון קצת מאתגר את התפיסה הזו. אין לי הסבר איך בפרק זמן כל כך קצר, נקיתי לאפריקה לשתי חוויות שונות לכאורה, אך גם דו- מות. שתי חוויות שחדרו בצורה מיוחדת לרבידים עמוקים מאוד של נפשי. היום, כשאני מתבוננת אחורה, מתעצמת בי התחושה שלפעמים דברים קורים פשוט כי הם צריכים לקרות, בלי הסבר רציונלי. כי הם מנחים אותנו לכיוונים מסוימים, שאת משמעותם נבין אולי רק בעתיד.

אפריקה היא יבשת מורכבת – לא רק בה- לוקה גיאוגרפית והיסטורית, אלא כמה שהיא עושה בלב. יש את אפריקה שאנשיה נחטפו לעבדות, אפריקה של עוני, של אפריטהיר, של מלחמות שבהן ילדים הם חיילים, של יהלומי דמים ורצח עם. אבל יש גם אפריקה של רוח- ניות וחייב לטבע ובעיקר – אפריקה של חיות. של סוואנות שבהן נודדים עדרים ענקיים של גנו וזברות, אריות ונמרים ובאפלו והיפופוט- מיים. מקום שבו מתקיימת עדיין שרשרת המזון הטבעית. מול הצד האפל והקשה של אפריקה, זה הצד המואר.

אפריקה שלי מתחילה במוטי קירשנבאום זכרו לברכה. מעבר לשלל תכונותיו שאהבתי, מוטי היה עבורי מעין מדריך ליעדים וטילים מעניינים ובזכותו, כשילי בתי הייתה בת- מצווה, בחרנו לנסוע לקניה. מהנסיעה היא חזרתי עם רצון עמוק לעוד, אבל החיים זימנו יעדים חדשים ולאפריקה לא חזרתי. ואו, בלי תכנון מוקדם, זה קרה. ערב אחד קיבלתי שיחת טלפון מחברתי עדיה, המקימה בימים אלה את "חוות החופש", חוות הצלה לחיות משק. "תגי- די, כמה ספונטנית את?" היא שאלה. "מה, בא- לך לצאת למסעדה?" השבתי בשאלה. "לא, יותר ספונטנית", היא הבהירה, ואז ירתה: "מה דעתך להצטרף אליי לנסיעה לשמורת האריות הלבנים בדרום-אפריקה?" עדיה המשיכה והסי- בירה שהוצע לה להתלוות לד"ר ויל טאטל, מחבר רב המכר "דיאטת השלום העולמי", המ- בקר במקום – אבל אני שמעתי רק את מילות הקסם "אריות לבנים". השאר כבר לא שינה לי. למחרת בבוקר כבר היה לי כרטיס טיסה. בחיים יש תהליכים ארוכים של למידה

האריות הלבנים. הם מחולקים לשלושה מת- חמים נפרדים, המונעים הזדווגויות בין אחים ומריבות קטלניות על טריטוריה, וכל אחד מהם מספק מקום נרחב גם לטורפים וגם, ובכך, למי שימש להם מזון – אנטילופות, חזירי בר, זב- רות. אני מודה שלא קל לי לראות קודו יפהפה ולחשוב שהוא שם בעיקר כדי שיהיה לאריות מה לאכול, אבל אני מתנחמת בידיעה שזה אכן הטבע. לנו, בני האדם, כבר יש בהחלט את כל האפשרויות לשרוד בלי להרוג יצורים חיים.

כמו רבים, כשסיפרו לי על האריות הלבנים, כחולי העיניים, חשבתי שמדובר באריות לב- קנים, שחסר להם פיגמנט. אבל מדובר בעצם בקוד גנטי ייחודי – זן שרק בודדים נותרו ממנו, בשבי בגני חיות ובמופעי ראווה. כיום האריות הלבנים היחידים בטבע חיים בשמורה בטימבוואטי, הידועה כשטח המחיה המקורי שלהם ומגינה עליהם מפני "ציירי פרסים" המוכנים לשלם עד 130 אלף דולר כדי לצוד אותם.

מתחם המגורים – בקתות קש קטנות ונחות, שירותים ומקלחות משותפים – נמצא בלב שטח האריות ולכן מוקף גדר חשמלית. הפעם אני חנו אלה שבכלוב, אבל אין תלונות על התנאים. לאחר כשעה הצטרפה אלינו גם טאקר, האמא של האריות הלבנים. אישה גבוהה ויפה, שחיוכה בולט למרחוק ומין אור פנימי קורן ממנה עוד לפני ששומעים את סיפור- רה המרהים.

הכל החל ב-1991 כשטאקר, דרום- אפריקאית שעברה אז כתעשיית האופנה באירופה, הגיעה הביתה לחופשה משפחתית ויצאה לספא- רי עם חברים. קצת אחרי השקיעה קרה דבר שממנו חושש כל מי שנע

51928259-1	02/2016	ידיעות אחרונות - 7 ימים	עמוד 49	5/6	27.27x34.41
חברת תיירותרונית הרשקוביץ - מנכ"לית ספארי קומפני - 49590					

האחים המלכותיים

הארייות מייטסונג וצוקארה, צמד אחים שהעניקו לנו ברידה מרגשת

חבטים תמימים

הקודו שעל גדת הנהר בטח תוהים מי החיות האלה שמקליקות מולם במצלמות ללא הפסקה

משפחת הפילכילים

הספארי על הנהר מאפשר להכיר את עורי הפילים העצומים של בוטסואנה מזווית בלתי שגרתית

צילומים: חיקי חיימוביץ, רון דבני, Global white lion protection Trust, safary company

כשהגיע הזמן להמשיך במסע, הרגשתי כי השהייה בנוכחות הארייות הלבנים פתחה בי משהו נפשי עמוק. תחושה פנימית וחסרת הסבר רצינולי, מלווה בייסורי פרידה של ממש. הדבר היחיד שהקל את הפרידה היה ההרגשה שמהווה מהחיות העצומות והנפלאות האלה מלווה אותי אל ההרפתקה הבאה.

נוחתים בבוטסואנה

לשלב הבא במסע – שאליו, גילוי נאות, הוזמנתי על ידי "ספארי קומפני" – הגענו דרך העיר מאון שבבוטסואנה, שאליה ססנו מיוהנסבורג, וממאון המשכנו במטוס קל למדונה שלנו בדלתת האוקונגו. מראה הדלתא מחלון המטוס מהפנט: אזור ירוק ופורה המשמש בית גידול עבור מאות מיני ציפורים, זוחלים ויונקים, שהגדולים שבהם נראים כבר מהאוויר. "עבורי, אפריקה היא סיפור אהבה שנמ" שך כבר יותר מ-20 שנה", אומרת הרשקוביץ, כשהיא רואה את התלהבותי. "כולם חוזרים מהמסעות האלה עם געגוע לאפריקה, כמו רעב שצריך להרגיע בכל פעם מחדש".

עם הגיענו פגשנו את המדריך שילווה אותנו בספארי. "קוראים לי ברוקן", הציג את עצמו. "ברוקן? כמו שבור?" תהינו. "כן", השיב בחיך. 12 שנים הוא מדריך בדלתא ומכיר כל שביל וכל שיח. מאוחר יותר נלמד שכלל הב"רזל המוכר לנו מספארי במקומות אחרים, לא לרדת מהשביל, לא תופס אצלו.

עלינו על הג'יפ ומהר מאוד נתקלנו בלהקת כלבי פרא, חמישה במספר, שרביצה במנר"חה. הכלבים, המזכירים מעט צבועים, נראים אולי תמימים, סיפר ברוקן, אבל עבודת הצוות שלהם הופכת אותם לקטלניים ביותר. השמש השוקעת האירה את הסביבה בצבעים שאותם פגשתי רק באפריקה – בלי עמודי חשמל או

למבקרים חוויה נטולת פילטרים ועדשות, אך גם למנוע הפצת צילומים מהשמורה שעלולים למשוך ציידים למקום.

עם רדת הליל שבנו למתחם המגורים. שינה בלב אזור הארייות, כשרק גדר חשמלית נמוכה מפרידה בינינו, עלולה להישמע מפחידה, אבל איכשהו, הרגשתי שלווה עמוקה. מעין ידיעה ברורה שבמקום שבו לא גורמים לאריות רע, לא נשקפת לנו כל סכנה מכיוונם.

למחרת הצטרפו אלינו ר"ד וויל טאטל וזוגתו מדלן, ומדי בוקר ואחר צהריים יצאנו עם טאקר או עם בן זוגה ג'ייסון, חוקר אריות, אל השמור"רה, שם פגשנו בסופו של דבר את קליאופטרה המתארשתת, את האחים המלכותיים ואת זהארה, אמם, יחד עם אחותם נבו. בוקר אחד חיכתה לנו הלבאיה זהארה על השביל, וטאקר אמרה שהיא ממתינה כי יש לה מסר. "היא שואלת מתי אביא זכר חדש, שיחליף את מגנ"לה", הסבירה. אני בטוחה שבשלב הזה חלק מהקוראים מגחכים לרעיון של האישה שמתקשרת עם האריות, ואני מודה שגם אני בין הספקנים, אבל משהו באישיות של טאקר וברוך שעש"תה כדי לממש את מה שהבינה כייעודה, לא יכול להיות מנותח בכלים רציונליים. המפגש איתה איתגר באופנים עמוקים כמה מהתפיסות ה"רציונליות" שלי עצמי.

את אחר הצהריים האחרון בשמורה בילינו בחיפושים ארוכים אחרי צמד האחים הלבנים, אך אלה לא נראו. כשהשמש שקעה נואשנו וכבר התחלנו בנסיעה למחנה, כשלפתע הב"ליחו השניים מתוך החשיכה, צועדים לכיווננו. ג'ייסון דומם מנוע וכולנו השתקנו. האחים פסעו זה בעקבות זה מולנו, כך שלרגעים נראו כמו אריה יחיד, לפני שהתפצלו והקיפו את הג'יפ משני הצדדים – כבמעין פרידה מלכ"רתית, הטובה ביותר שיכולנו לקוות לה. אחרי ארבעה לילות במקום המיוחד הזה,

ששמו בעל משמעות. ואכן, ב-25 ברצמבר 1999, בחג המולד, ערב המילניום החדש, נולדו דה בעיירה סמוכה ושמה בית'לחם גורה לבנה. אותה עיירה נודעה לשמצה באזור בשל מתחם השבי שבה, שם גודלו בכלובים אריות ונמרים והורבעו לצורכי ציד. לתוך השיטה המתועבת הזו, שבה מגדלים את החיות רק כדי לשח"ר אותן אל מותן בעונת הציד, נולדה הגורה מארה. טאקר הגיעה למקום זמן קצר לאחר ההמלטה ונשבעה לעשות כל שתוכל כדי להוציא את מארה לחופשי. זה לקח חמש שנות מאבק, כולל התערבות המשטרה והמדרינה, לאחר שהתברר שהוריה של מארה נגנבו מטי"מבוואטי לצורך הרבעה, ובסופו של דבר הצי"יחה טאקר להעביד את מארה, אז כבר לכאיה בוגרת ואם לשלושה גורים לבנים, לשמורה שהקימה. הגורה הניצולה הפכה לאם הגדולה של השושלת החיה בטימבוואטי עד היום.

מציאות בלי פילטרים

בשעת בין ערביים, כשהשמש השוקעת צובעת את הסוואנה בצבעים יפהפיים, יצאנו לראשונה אל האריות. החיפוש התמקד בק"ליאופטרה, לביאה ששקעה באבל עמוק וסי"רבה לאכול בעקבות מותו של מנדלה, אריה לכן שחי שנים ארוכות בשמורה לפני שמת, ברצמבר האחרון, בגיל 19. בעודנו מחפשים, ראיתי אותם: שני אריות תכולי עיניים ולבנים מהרעמה ועד לקצה הונב – סימן ההיכר של הון הנכחד הזה – יושבים זה מול זה ההיכר של הון ככתמונת מראה כמעט מיסטית. מלווינו סיפ"רו שמדובר במייטסונג וצוקארה, צמד אחים, ואנחנו בהינו בהם מהופנטות מתוך הרכב הפ"תות, הרחוק מהם שלושה מטרים בלבד. האיסוד לצלם הפך באותם רגעים לאתגר לא פשוט. מאוחר יותר הסבירה טאקר שהוא נועד לאפשר

בשטחים שבהם מסתובבים טורפים: הג'יפ עלה על גזע עץ והציר הקרמי נשבר. הפאניקה של יושבי הרכב הפכה להיסטריה כשאור הפנסים גילה להם שהם מוקפים בלהקה של 24 אריות ולביאות. ההוראות במקרה כזה הן להישאר ברכב ולהתנהל לאט ובשקט, אבל אחת הנשים החלה לצרוח לעזרה, והנהמות והשאגות מס"ביב הבהירו שהאריות מריחים את הפחד.

ואו, סיפרה טאקר, קרה דבר שאיש לא יכול היה לחזות. מתוך החשיכה צערה אישה מבוג"רת שתינוק קשור על גבה ובכל יד היא אוה"זת ילד נוסף, ובעודה פוסעת, נחלשו הנהמות והאריות הסתובבו והלכו. האישה עלתה לרכב, נתנה מבט חודר בטאקר והרגיעה את היושבים. המדריך אור אומץ, יצא בעקבותיה מהג'יפ ושב לאחר זמן קצר עם עזרה.

לאישה קראו מדיה קוזה, שנודעה בקרב בני שבט הצונגה המקומי כמלכת האריות של טי"מבוואטי. המפגש איתה, סיפרה טאקר, שינה את חייה. שלוש שנים לאחר אותו אירוע לא מצאה שקט בנפשה, עד שהחליטה לשוב לר"רום-אפריקה ולאתר את קוזה כדי לשאול אותה מה גרם לה לסכן את חייה ואת חיי נכדיה כדי להציל קבוצת זרים. כשנפגשו, השיבה לה קוזה שכשארם אוהב את הטבע ומכבד אותו – אין בטבע סכנה, גם לא ממלך החיות. עוד הוסי"פה קוזה שבאותו לילה ראתה בטאקר משהו מיוחד. "היא ראתה את עתידי כשומרת ומגינת האריות הלבנים", סיפרה לנו טאקר. בעקבות אותה שיחה היא שבה לדרום-אפריקה לצמי"תות והפכה לתלמידתה של קוזה. זו, מצידה, כינתה אותה "בת הכוכבים שלי" ולימרה אותה את רזי השאמאניזם השבטי ואת כל מה שהיא יודעת על האריות הלבנים ועל כוח הריפוי המיוחס להם בקרב המקומיים.

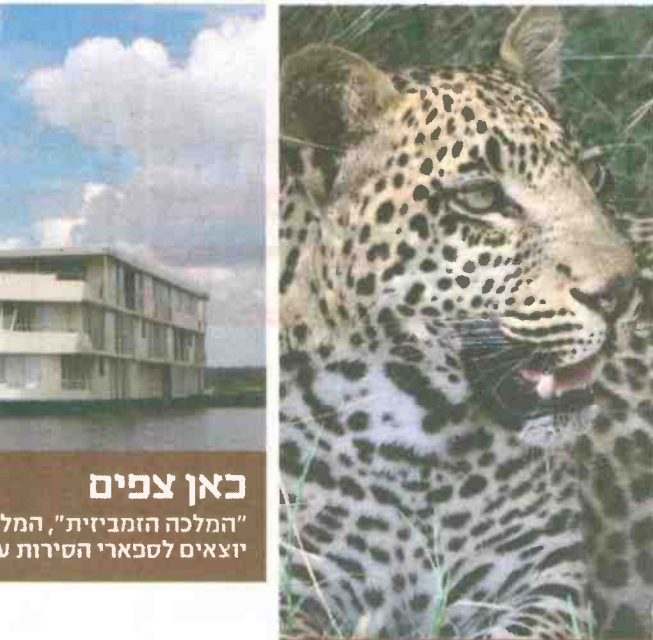
שנים מאוחר יותר, סיפרה טאקר, ניבאה קוזה כי גורה לבנה עומדת להיוולד במקום

26.98x34.74	6/6	50	עמוד	7 ימים	02/2016	51928312-1
חברת תיירותרונית הרשקוביץ - מנכ"לית ספארי קומפני - 49590						

מסע לפי מידה

עם רונית הרשקוביץ, קונסולית כבוד של זמביה בישראל, שאירגנה את החלק הזה של המסע

חתול נשאר חתול

הנמר היפהפה שזכה לשם "יואב"

יפה כלבנה

הלביאה הלבנה נבו בטימבוואטי. שושלת שהתחילה בגורה אחת

כאן צפים

"המלכה הזמביזית", המלון הצף שממנו יוצאים לספארי הסירות על נהר הצ'ובה

פיים, ואז מבלה חודש בבית וחוזר חלילה. כמו מקומיים רבים אחרים וכניגוד אלינו, התיירים הלבנים, בנוותיו ואשתו מעולם לא ביקרו בספארי. האיש שמכיר כל פינה בדרום לתא, שידוע לקרוא את טביעות הרגליים בחול ולזהות ממרחק כל ציפור ממאות המינים החיים פה, מעולם לא חלק את האוצר הזה עם משפחתו. אנחנו ממשיכים בנסיעה, מהורריים.

בבוקר האחרון שלנו בדלתא נחרת בזי כרונונו רגע נוסף. בשוכנו למחנה מנסיעת הפרידה בספארי, הבחנו פתאום בחט של פיל על הקרקע. השנהב היה עדיין לבן, אך פניו המבוקעות העידו שהוא נמצא כאן זמן רב. הרהים אותי שבעוד שבמקומות אחרים צדים פילים כאלפיהם בעבור חטי השנהב שלהם, כאן, במקום הנפלא הזה שמקדש את החיות, השנהב הזה מונח שנים ואיש לא חושב אפילו להזיז אותו.

שיכון 5 כוכבים

זמן קצר לאחר מכן כבר עמדנו בהמתנה לטיסה אל היעד הבא בתוכנית, ושעה ורבע מאוחר יותר נחתנו בקסאנה, עיר קטנה על גדות נהר הצ'ובה, סמוך לגבול עם זמביה. שם, על מי הנהר, חזקתה לנו "המלכה הזמביזית", ביתנו לימים הקרובים. מבחוץ היא אמנם קצת מזכירה שיכון צפ, אבל מבפנים זהו מלון המישה כוכבים, עם בונוס: להיפופוטם שבדיוק נכנס למים, לקרוקודיל דיל שמתחרדן בשמש על הגדה ממול או לעדר הבאפלו שמלחך את העשב.

אני מודה שאני לא בדיוק חובבת שיט, ושני הניסיונות הקודמים שלי בהפלגות היו מרים. הפעם הראשונה הייתה בשיט לווייתני נים במיין, שאותו ביליתי בהקאה רצופה ובהתאם וכיתי לראות רק זנב לווייתן מצליף במים. השנייה הייתה בשיט בין איי גלפגוס, שאותו שררתי רק בזכות כדורים נגד בחילה. כאן אין גלים והשיכון יציב במים השקטים. כמו בכל ספארי, גם כאן יוצאים לסיבוב פעמיים ביום, רק שאת הג'יפ מחליפה סירת מנוע קטנה שמשוטטת לאורך הנהר. שמורת צ'ובה היא מקום נפלא לראות את הפילים שבהם ידועה בוטסואנה, משום שזויות הראייה של הנהר מאפשרת לחוות אותם בדרך אחרת

קוף העונה

הקופים מנצלים את שעות בין הערביים לבילוי על גדת הנהר

לגמרי. העדרים העצומים באים למים כדי לשתות, לשחות ולהתפלש בכוח – בילוי משפחתי וחברתי של ממש. ועוד לא דיברתי על ההיפופוטמים, שכל תנועה שלהם מצליחה להפתיע, על משפחות הבבונים היושבות על הגדה בשעת ערביים ונהנות מפליית כי נים הדרית, על עדרי הג'ירפים השועטים יחד בריצה מהירה, ועל המבטים הטורפים, השליויים, שנעצו בנו הקודו והאימפלות, כתהים מי החיות המשונות האלה שלא מפסיקות להניף מולם קופסאות מתכת קטנות ולהשמיע קריאות התלהבות.

למען הילדים שלנו

יצאתי לאפריקה לראות חיות, אבל מילת המפתח והתקווה, גם כאן, היא בני האדם. חוויה אחרונה בתוכנית חזקתה לנו בזמביה, שבה, כמו בשאר חלקי העולם, קרנפים נחשבים לחיה נדירה ביותר, וזה שנים שהם ניצודים בשל הסגולות המיוחסות לקרניהם. בפארק הלאומי מוסי אוֹאֵה זונְיָה בזמביה זכינו לראות קרנפים וגילינו לתדהמתנו שהם לעולם לא לבר. אחרי ששלושה מתוך ארבע קרנפים שהובאו בתחילה לשמורה נרצחו בתוך זמן קצר, מינתה ממשלת זמביה משמר מיוחד לשמורת הקרנפים שחיים שם כעת: עשרה שומרים מגינים עליהם כנשק 24/7. זה המצב העגום שאליה הגענו בעולמנו המערות. במילים אחרות, האנושות יצרה את הבעיה של הכחדת מיני הבר והאנושות היא שיכולה לפתור אותה. באוקטובר 2016 תיערך בדרום אפריקה ועידת הסחר בחיות נכחדות, ובה ינסו לינדה טאקר, ושאר האנשים המגויסים לגורל בעלי החיים, לשכנע את באיה להשאיר את האריות ברשימה ולהגן בחקיקה על האריות הלכנים. כולנו יכולים להצטרף לקריאה לשמור עליהם.

הקונפליקט הזה בין בני האדם לחיות הבר קיים גם בארץ, אם כי כמובן בקנה מידה הרבה יותר קטן, כי "הצלחנו" לחסל כמעט לגמרי את חיות הפרא שהיו כאן. אז כבר אין אריות וגם לא נמרים, אבל עדיין יש לנו תנים וחזירי בר וואי בים. וגם בארץ השטחים המיושבים סוגרים על חיות הבר המעטות שנותרו, ואלה מוצאות את עצמן לפעמים חיות ממש בשולי הערים שלנו, מאיימות ומאוימות. במציאות הישיראלי, שבה מעטים השטחים שנשמרים בים וביבשה לטובת הטבע, אי אפשר שלא לדאוג שגם המעטים האלה לא ישרדו לטובת ילדינו.

בינתיים אפריקה מחכה לאוהבי הטבע – מורכבת, אפלה אך גם מוארת, ובעיקר מרתקת וחסרת תחליף. עזבתי את אפריקה אבל היא לא עזבה אותי. אני נוצרת את הדיגעים האלה עמוק בלב ובקרב, אני מקווה, אחזור. לפי מה שלמדתי בחודש האחרון, אם זה צריך לקרות, זה יקרה. האריות הלכנים כבר ידאגו לזה. ●

פנסים, בלי שום דבר מאופק עד אופק חוץ פנסיים עצומים שמאדימים ומסגילים, ומי תחתם עררי גנו, משפחות של כבונים והמוני זכרות. ממש לפני החושך, בדוקן נדרך ומיהר אל מה שנראה לנו כמו שיה, ושם הם היו: שני אריות זכרים יפהפיים, רובצים כאילו חיכו לנו. עמדנו מולם מלאי הערצה, לפני שהשניים קמו, שלחו אלינו מבט מצמית והפליגו משם בריצה אצילית אל תוך הלילה.

למחרת יצאנו לשטח פעמיים: בבוקר ראינו בעיקר פילים – המוני פילים! עדרים ענקיים בכל הגרלים. ראשי עדר עצומים, אמהות מגוננות, צעירים משתובכים וכמו, החמודים שבחבורה – הפילפילונים הקטנים, המציצים אלינו מתחת לבטן אמם. בוטסואנה ידועה באוכלוסיית הפילים השמורה שלה, המונה על פי ההערכה כ-130 אלף ראש, והמראה של עררי פילים גדולים רבים כל כך מרהיב, מרשים ומרגש. אבל תיירים כמותנו לא באמת מבינים איך זה לחיות בין חיות הבר. מעט מההרגשה הזו התבררה לנו למחרת, כשביקרנו בכפר מקומי וגילינו שעבור התושבים, אין מדובר בחיות האקזוטיות שאנחנו בוהים בהן בהשתאות, אלא באתגר המסכן את השטחים החקלאיים, במקרה של הפילים, ומחסל את הבקר, במקרה של האריות. הקונפליקט הזה מתעצם בכל מקום שבו ההתיישבות האנושית פולשת לשטחי חיות הבר.

אחר הצהריים יצאנו שוב עם בדוקן, שהיה מוטרד מהעובדה שטרם פגשנו נמר. כמי שסוחבת תסכולי נמר עוד מהנסיעה לקניה, שם שוטטנו במשך שבוע ימים אבל לא זכינו לראות את החיה החמקמקה הזו, כבר לא טיפחתי תקוות. ואו, פתאום, מתוך השיחה, הגיח נמר צעיר ויפהפה! את תשומת ליבו אמנם לכה משפחת חזירי יבלות – שכל מי שראה את "מלך האריות" קורא להם פומבה – אבל אלה הבחינו בו ונמלטו בבהלה, והנמר, שכי נראה לא היה רעב במיוחד, ויתר, התיישב בנחת על סלע קרוב והחל לנמנם.

כמעט שעה ישבנו מולו והתיידדנו. אפילו קראנו לו בשם: יואב. כאוהבת חתול לים ידועה, אני תמיד משתאה מחדש לגלות כמה חתול נשאר חתול – ההרגלים והמניירות שם, גם כשמדובר בחיית טרף. מובן שאת יואב הנמר לא מלטפים – והאמת היא שגם לא רציתי. חיה מפוארת כזו צריך לראות בדיוק כמו שראינו אותה – בשטחה, פראית ומלאת כבוד עצמי והדר.

אנחנו מתחקרות את בדוקן המרריד, ושומעות ממנו שיש לו אישה ושלוש בנות במאוו, מרחק עשר שעות נסיעה מאיתנו. הוא עובר בדלתא שלושה חודשים רצוי

ידיעות אחרונות

תוכלו לצפות בסרטון המסע של מיקי באפליקציה של ידיעות אחרונות

להורדה APP STORE | GOOGLE PLAY | 11